

Een informatiemaatschappij voor iedereen

**Mededeling over een initiatief van de Commissie voor
de buitengewone Europese Raad van Lissabon,
op 23 en 24 maart 2000**

eEurope: waarom nu?

eEurope is een beleidsinitiatief dat tot doel heeft ervoor te zorgen dat de Europese Unie de komende generaties ten volle profijt kan trekken uit de veranderingen die de informatiemaatschappij met zich brengt. Deze verstrekkende en wereldwijde veranderingen zijn de meest ingrijpende sinds de Industriële Revolutie. Daarbij gaat het niet alleen om technologie: deze veranderingen raken iedereen, overal. Zij brengen zowel rurale als stedelijke gemeenschappen dichterbij elkaar, scheppen welvaart, laten anderen delen in kennis - zij kunnen ieders leven enorm verrijken.

Omgaan met deze omwenteling is de belangrijkste economische en sociale uitdaging voor de Unie. De Europese werkgelegenheid, groei en productiviteit zal er de komende vijf jaar en nog decennia daarna sterk door worden beïnvloed.

eEurope heeft tot doel de positieve veranderingen in de Unie te versterken. Het beoogt ervoor te zorgen dat deze omschakeling naar een informatiemaatschappij niet tot ongelijkheid leidt, maar de samenhang bevordert. Niet versplintering, maar integratie is het doel. Het gaat hier niet om een bedreiging, maar om een kans. In wezen beoogt eEurope de voordelen van de informatiemaatschappij binnen het bereik van alle Europese burgers te brengen.

De hoofddoelstellingen van eEurope zijn:

- **Elke burger, elk huishouden, elke school, onderneming en overheid het digitale tijdperk te laten betreden en toegang te geven tot internet.**
- **Een Europa te scheppen dat met computers overweg kan, ondersteund door een ondernemerscultuur die bereid is nieuwe ideeën te financieren en te ontwikkelen.**
- **Ervoor te zorgen dat het hele proces niemand uitsluit, maar het vertrouwen van de consument versterkt en de sociale samenhang bevordert.**

Dit is een cruciale periode en een unieke kans voor de Unie. Samen kunnen wij de informatiemaatschappij vorm geven in overeenstemming met onze waarden, beginselen en troeven. Dergelijke kansen zijn zeldzaam. Wij moeten ze aangrijpen.

Inhoud

Inleiding

- 1. Europese jongeren het digitale tijdperk binnenbrengen**
- 2. Goedkopere internettoegang**
- 3. E-handel stimuleren**
- 4. Snel internet voor onderzoekers en studenten**
- 5. Slimme kaarten voor veilige elektronische toegang**
- 6. Risicokapitaal voor het hoogtechnologische MKB**
- 7. e-deelname voor gehandicapten**
- 8. Gezondheidszorg en internet**
- 9. Intelligent transport**
- 10. Overheid on-line**

Inleiding

De wereldeconomie ontwikkelt zich van een voornamelijk industriële samenleving naar een nieuwe vorm - de informatiemaatschappij. Hierbij ontstaat wat vaak de *nieuwe economie* wordt genoemd. Deze bezit een enorm potentieel inzake groei en werkgelegenheid, waarbij niemand hoeft te worden uitgesloten. Europa benut dit potentieel echter nog niet ten volle, doordat het nog niet snel genoeg op het digitale tijdperk afstuurt. Dit initiatief beoogt dat proces te versnellen.

De nieuwe economie kent een sterke onderliggende dynamiek. Digitale technologieën maken de toegang tot, verwerking, opslag en overdracht van informatie steeds goedkoper en gemakkelijker. De ontzaglijke massa beschikbare informatie schept enorme mogelijkheden voor de exploitatie ervan via de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten. Het omzetten van digitale informatie in economische en sociale waarde is de basis van de nieuwe economie, die nieuwe bedrijfstakken doet ontstaan, andere omvormt en een diepgaande invloed heeft op het leven van de burger.

Bedrijven in alle sectoren beginnen elektronisch zaken te doen - hetgeen een herstructurering van het hele bedrijf vergt. In vele bedrijfstakken (zoals luchtvaartmaatschappijen, boekhandels, uitgeverijen, telecommunicatie of computerverkoop) zien we nu topbedrijven die enkele jaren geleden nog niet eens bestonden. Het geheim van hun snelle groei is het gebruik van internet voor de verbetering van hun productiviteit en het verruimen van hun aanwezigheid. Alle bedrijven, groot zowel als klein, moeten op deze gedaanteverandering van de markt reageren.

De ervaring in de Verenigde Staten toont aan dat nieuwe technologieën de groei kunnen aanzwengelen en banen kunnen scheppen. De internetbedrijven alleen al zijn momenteel goed voor 2,3 miljoen directe banen - de aanzienlijke indirecte werkgelegenheid is daarbij nog niet eens meegeteld. Dat is een forse stijging vergeleken met de 1,6 miljoen van 1998. Het gebruik van digitale technologieën heeft, samen met soepele arbeids- en kapitaalmarkten en minder concurrentiebeperkende regelgeving, geleid tot een productiviteitsstijging en de weg gebaad voor de aanhoudende, sterke en niet-inflatoire economische groei in de VS. Hoewel er nog geen volledig inzicht is in de kwantitatieve uitwerkingen van de nieuwe economie, duiden recente gegevens van de Federal Reserve op een aanzienlijke invloed op groei en werkgelegenheid.

Europa moet voortbouwen op zijn troeven. Het speelt een leidende rol in mobiele communicatie en digitale TV. De opmars van internet is daarentegen betrekkelijk traag verlopen. Momenteel groeien deze bedrijfstakken naar elkaar toe, hetgeen Europa de gelegenheid biedt zijn technologische troeven uit te spelen, zijn hoge scholingspeil aan te wenden en zijn ondernemerspotentieel de vrije loop te laten. Tegelijkertijd moet de productie van Europese inhoud, op basis van cultureel erfgoed en taalkundige verscheidenheid, worden bevorderd. Door haar bedrevenheid met digitale technieken te combineren met een sterke positie in mobiele communicatie kan Europa de leiding nemen in de volgende grote sprong naar een draadloze internetwereld.

Het welslagen van de nieuwe economie zal afhangen van het vermogen van de consument om de geboden mogelijkheden ten volle te benutten. Daartoe moet hij vaardigheden verwerven om zich toegang te verschaffen tot de informatie die hij

zoekt en met succes gebruik te maken van internet. Om de markten te laten groeien, moet het vertrouwen van de consument worden versterkt.

De markten van de nieuwe economie kunnen zich in Europa alleen ontwikkelen als de inhoud op hoog niveau staat. De bedrijven moeten een sterkere dienstverleningscultuur opbouwen teneinde klanten op deze markt aan te trekken. Zaaikapitaalmarkten moeten ondernemerschap aanmoedigen.

Op Europees niveau zijn verscheidene maatregelen genomen om de informatiemaatschappij te stimuleren: de liberalisatie van de telecommunicatiesector is bevorderd, er is een duidelijk juridisch kader voor e-handel opgesteld (privacy, waarmerking of *authentication*, beveiliging) en de inhoudsindustrieën alsmede onderzoek en ontwikkeling hebben steun gekregen. Deze beleidsmaatregelen, net als de structurele hervormingen die nodig zijn om het gebruik van digitale technologieën om te zetten in een productiviteitsstijging, evolueren nog steeds, en aangelegenheden zoals een gunstige fiscale omgeving en intellectuele eigendomsrechten blijven op de agenda staan. Er is reeds een stevige basis waarop kan worden voortgebouwd.

De technologie en de markt van vandaag ontwikkelen zich echter veel sneller dan ooit tevoren in de economische geschiedenis. Er is geen tijd om de resultaten van dit beleid af te wachten. De veranderingen die momenteel plaatsvinden zullen binnen de legislatuur van deze Commissie de Europese economie en samenleving ingrijpend veranderen. Daarom moet een grote inspanning worden gedaan om bepaalde beleidslijnen eerder dan volgens de huidige planning op snelheid te brengen. Daarvoor is nu een initiatief nodig - *eEurope*.

Het doel van *eEurope* is ambitieus: iedereen in Europa - elke burger, elke school, elk bedrijf - zo snel mogelijk op internet aan te sluiten. Toegang tot en gebruik van internet, via computer, mobiele telefoon of een TV-decoder, moet gemeengoed worden. Om dat doel te bereiken, moet Europa zijn zwakke punten bijschaven, en zijn troeven uitspelen. Het moet de handicaps overwinnen die de snelle ingebruikname van digitale technologieën in de weg staan:

- een over het algemeen dure, onveilige en trage toegang tot internet en e-handel
- een te klein deel van de bevolking dat met digitale technieken overweg kan en van internet gebruik maakt
- gebrek aan een dynamische, ondernemende, servicegerichte cultuur
- een openbare sector die een onvoldoende actieve rol speelt bij het tot ontwikkeling brengen van nieuwe toepassingen en diensten.

Het initiatief *eEurope* bouwt voort op het huidige beleidskader en spitst zich toe op prioritaire acties om iets aan deze handicaps te doen. Acties waarbij een Europese strategie van belang is. Acties waarbij Europees ingrijpen kan meetellen. Acties waardoor ongelijkheden tussen de lidstaten op het gebied van de toegang tot en het gebruik van internet kunnen worden verminderd. Acties met een Europese toegevoegde waarde bij de ontwikkeling van een gezamenlijke aanpak van problemen. Deze acties zijn:

- 1. Europese jongeren het digitale tijdperk binnenbrengen**
- 2. Goedkopere internettoegang**
- 3. E-handel stimuleren**

- 4. Snel internet voor onderzoekers en studenten**
- 5. Slimme kaarten voor veilige elektronische toegang**
- 6. Risicokapitaal voor het hoogtechnologische MKB**
- 7. e-deelname voor gehandicapten**
- 8. Gezondheidszorg en internet**
- 9. Intelligent transport**
- 10. Overheid on-line**

Elke actie is gericht op een specifiek, ambitieus doel dat dringend moet worden gehaald. Dat kan de Europese Commissie niet alleen: daar is een gezamenlijke inspanning van de lidstaten, de Commissie, de industrie en de burgers voor nodig. Deze inspanningen moeten worden uitgebreid tot de kandidaatlanden voor toetreding.

Europa is er reeds in geslaagd beleidsprojecten van historisch belang, zoals de interne markt en de euro, tot een goed einde te brengen. Er is geen reden waarom de Unie de stap niet zou nemen om een even vooruitstrevend, dynamisch antwoord te geven op de nieuwe economie. Als Europa daarin slaagt en het enorme potentieel van deze nieuwe economie kan benutten, dan ligt een voorspoedige toekomst voor alle Europeanen in het verschiet.

1. Europese jongeren het digitale tijdperk binnenbrengen

Onderwijs is een cruciale factor van de economische en sociale vooruitgang en gelijke kansen in onze samenlevingen. In het digitale tijdperk wordt het nog belangrijker, om te zorgen voor levenslang leren, om nieuwe generaties van ontwerpers, onderzoekers, ondernemers zich te laten ontwikkelen en om alle burgers een actieve rol in de informatiemaatschappij toe te delen. De grondslag daarvoor wordt gelegd op school. De lidstaten doen reeds veel om de scholen het informatietijdperk binnen te brengen. In de werkgelegenheidsrichtsnoeren verbinden de lidstaten zich ertoe om tegen 2002 alle scholen op internet aan te sluiten. Het huidige initiatief heeft tot doel dit proces nog te versnellen en het kunnen omgaan met een computer tot een basisvaardigheid voor alle Europese jongeren te maken. Dat omvat drie hoofdgebieden:

- omgaan met internet en multimediahulpmiddelen;
- gebruiken van deze nieuwe hulpmiddelen om te leren en nieuwe vaardigheden te verwerven;
- verwerven van kernvaardigheden zoals groepswerk, creativiteit, multidisciplinariteit, aanpassingsvermogen, interculturele communicatie en technieken voor het oplossen van problemen.

De onderwijsstelsels moeten een gunstige omgeving scheppen waarin zowel leerlingen als leerkrachten de nieuwe technologieën ten volle kunnen benutten. Aandacht moet worden geschonken aan zowel de technologie (apparatuur, toegang en dienstverlening) als aan de manier waarop deze wordt gebruikt. De onderwijsinhoud moet een weerspiegeling zijn van en kracht putten uit de culturele en taalkundige verscheidenheid van Europa. Het welslagen van dit initiatief hangt uiteindelijk af van de betrokkenheid van de leerkrachten en schoolhoofden en de bereidheid van het bedrijfsleven om met de onderwijssector samen te werken, bijvoorbeeld via partnerschappen tussen de openbare en de privé-sector, teneinde kwalitatief hoogstaande en goed op de doelgroep afgestemde producten, diensten en inhoud te leveren.

Doelstellingen

De lidstaten dienen, met de volle ondersteuning van de desbetreffende hulpmiddelen van de Europese Commissie op het gebied van de informatiemaatschappij, onderzoek, onderwijs, cultuur en cohesiebeleid, de volgende doelstellingen te halen:

Tegen eind 2001:

- Alle scholen moeten over een internetaansluiting en multimediahulpmiddelen beschikken.
- Alle leerkrachten en leerlingen moeten toegang hebben tot ondersteunende diensten, waaronder op internet gebaseerde informatiebronnen en onderwijshulpmiddelen.
- Alle jongeren, ook in kansarme gebieden, moeten via openbare centra toegang hebben tot internet en multimediahulpmiddelen.

Tegen eind 2002:

- Alle leerkrachten moeten individueel beschikken over toegang tot en vaardigheden in het gebruik van internet en multimediahulpmiddelen.
- Alle leerlingen moeten in hun klaslokaal toegang hebben tot een snelle internetverbinding en multimediahulpmiddelen.

Tegen eind 2003:

- Alle schoolverlaters moeten met een computer kunnen omgaan.

2. Goedkopere internettoegang

De liberalisatie van de markt voor telecommunicatie-infrastructuur en -dienstverlening in de Unie kende op 1 januari 1998 een nieuw keerpunt. De dalende prijzen en de grotere keuze voor de consument tonen aan dat dit beleid vruchten afwerpt. Er is echter nog veel te doen. De gunstige uitwerkingen van de concurrentie verschillen nog per lidstaat. Echte pan-Europese diensten zijn nog onderontwikkeld, deels als gevolg van vrij uiteenlopende en soms overdreven licentievoorwaarden en -procedures. De gevestigde exploitant heeft over het algemeen nog steeds een dominante positie, met name voor het aansluitnet.

Het traditionele telefoonnet wordt steeds meer gebruikt voor internettoegang en nieuwe gebundelde diensten. Dit maakt de toegang tot ontbundelde diensten in het aansluitnet van de gevestigde exploitant een dringende kwestie voor de concurrenten. Alternatieve infrastructuur, zoals draadloze en kabelnetwerken, zijn van vitaal belang voor het aanbieden van goedkopere en snellere internettoegang, maar zij zijn nog niet ver genoeg uitgebouwd.

Deze aspecten komen aan bod in de mededeling *Herziening van de communicatieregelgeving 1999*. Op basis daarvan zal de Commissie begin 2000 een aantal wetgevingswijzingen voorstellen met het oog op een geleidelijke deregulering naarmate de markten concurrentiëler worden. Volgens de traditionele wetgevende procedures zou het drie jaar duren voor deze voorstellen in de lidstaten volledig ten uitvoer zijn gelegd. Op deze dynamische markt is dat te lang.

Derhalve wordt de Raad en het Europees Parlement verzocht alle mogelijke inspanningen te doen om het wetgevende proces te versnellen. Daarnaast kunnen de lidstaten via eigen besluiten de liberalisering versnellen en dringend werk maken van kwesties die de consument een grotere keuze en lagere prijzen voor snelle internettoegang bieden.

Doelstellingen

De lidstaten dienen zich - op basis van de aanbevelingen van de Commissie - ertoe te verbinden maatregelen te nemen om de volgende doelstellingen te halen:

Tegen eind 2000:

- De gevestigde exploitanten dienen tegen niet-discriminerende voorwaarden ontbundelde aansluitnetten aan te bieden teneinde alle exploitanten de mogelijkheid te bieden vernieuwende diensten aan te bieden.
- De tarieven voor huurlijnen, inclusief internationale huurlijnen, dienen aanzienlijk te worden verlaagd.
- De licentievereisten voor communicatiediensten dienen aanzienlijk te worden versoepeld en individuele licenties dienen zo mogelijk te worden vervangen door algemene vergunningen.

Tegen eind 2001:

- De frequenties voor draadloze multimediasystemen moeten zijn toegekend.

3. E-handel stimuleren

E-handel, oftewel het kopen en verkopen van goederen en diensten via internet, kent in de EU reeds een omzet van 17 miljard euro. Dat cijfer zal tegen 2003 naar verwachting 340 miljard euro bedragen. Dat is nog steeds aanzienlijk lager dan in de VS, waar met een economie van vergelijkbare omvang de inkomsten uit e-handel meer dan driemaal hoger liggen. Toch bezit Europa op verscheidene gebieden troeven, zoals in de beveiligings- en encryptietechnologieën en elektronisch bankieren. Een grootschalig gebruik van de euro voor elektronische transacties zal in aanzienlijke mate bijdragen tot het ontstaan van een elektronische markt die de hele EU omspant. Op deze troeven moeten wij voortbouwen.

Europa moet de groei van e-handel aanzwengelen, met name voor de middelgrote en kleine ondernemingen, zodat zij de hele Europese markt de hunne kunnen noemen. Dit vergt een betrouwbaar juridisch kader voor de interne markt, dat juridische zekerheid biedt, belemmeringen voor grensoverschrijdende diensten uit de weg ruimt, on-line innovatie aanmoedigt en het vertrouwen van de consument versterkt. Daartoe zijn op communautair niveau diverse juridische initiatieven gestart. De snelle goedkeuring en uitvoering daarvan moet voorrang krijgen. Voorts moeten de Europese overheden het goede voorbeeld geven door elektronische inkoop te vergemakkelijken en te gebruiken, inclusief het gebruik van open en compatibele systemen, en te zorgen voor doeltreffende fysieke distributiekanaalen (bijvoorbeeld post- en bezorgingsdiensten) ter ondersteuning van de on-line handel.

Over het algemeen moet regulering van e-handel beperkt blijven, gezien de snelheid waarmee de veranderingen zich voordoen en de implicaties van de globalisering. Daarom moet de nadruk meer komen te liggen op de rol van zelfregulering en "co-regulering", vooral bij het versterken van het vertrouwen van de consument, en moet de wereldwijde samenwerking verder worden uitgebouwd.

De sterke groei van de internethandel heeft vele bedrijven verrast. Vooral kleine en middelgrote ondernemingen ontbreekt het aan geschoold personeel, kennis en de juiste vaardigheden om netwerktechnieken goed in hun bedrijfsfuncties te integreren.

Doelstellingen

Tegen eind 2000:

- De Raad en het Europees Parlement dienen alle inspanningen te doen om de overblijvende richtlijnen inzake e-handel te laten omzetten.
- De Commissie zal voorstellen doen voor wijzigingen in het juridisch kader van de EU betreffende overheidsopdrachten teneinde in alle procedures en transacties voor overheidsopdrachten het gebruik van elektronische hulpmiddelen toe te staan. De lidstaten dienen het gebruik daarvan actief aan te moedigen.
- De lidstaten en de Commissie dienen de "on-line" beslechting van geschillen alsmede alternatieve rechtsmiddelen voor de consument aan te moedigen.
- De lidstaten en de Commissie dienen een campagne op te zetten om het MKB te helpen "de digitale weg op te gaan". Daarbij dient de overdracht van technische know-how via stages en een netwerk van kenniscentra te worden vergemakkelijkt.
- De Commissie zal verlenen de oprichting steunen van een internetdomein (top-level domain) .eu om de grensoverschrijdende elektronische handel binnen de EU aan te moedigen en bijstand te verlenen aan bedrijven die naar een internetaanwezigheid op EU-niveau streven.

4. Snel internet voor onderzoekers en studenten

Universiteiten en onderzoekslaboratoria hebben een voortrekkersrol gespeeld in het gebruik van internet, dat voor de academische en onderzoekswereld van enorm nut is. Communiceren via e-mail en informatie opzoeken via internet zijn nu sleutelementen van het academisch en beroepsleven. Toch is on-line samenwerking in Europa nog geen gemeengoed.

Individuele lidstaten bouwen hun onderzoek- en onderwijsnetwerken uit, maar de aansluitingsgraad loopt binnen de Unie sterk uiteen. Dit leidt tot een Europees internet met een "variabele geometrie". Dat betekent niet alleen dat sommige onderzoekers en studenten benadeeld zijn ten opzichte van hun beter "genetwerkte" collega's, maar ook dat pan-Europese samenwerkingsactiviteiten beperkt blijven en dat de gebruikers geen gebruik kunnen maken van sluimerende mogelijkheden om het volledige potentieel van de digitale communicatie te verkennen.

De mogelijkheden van interactief netwerken kunnen worden benut om een geheel nieuwe aanpak van leren en opleiding te ontwikkelen - eEducation oftewel e-onderwijs - waarbij de studenten on-line toegang hebben tot een grote hoeveelheid academisch en onderzoeksmateriaal en -faciliteiten. Een snelle internettoegang zal ook efficiënt interactief onderzoek vergemakkelijken - waarbij geografisch ver van elkaar verwijderde onderzoekers gegevens en hulpmiddelen delen om nieuwe kennis op te bouwen, als voorbode van een nieuwe werkmethode: eResearch of e-onderzoek. Dat vergt enerzijds een netwerk dat van het ene uiteinde tot het andere multimedia-communicatie van een gegarandeerde kwaliteit mogelijk maakt en anderzijds het uitbouwen van vernieuwende inhoud, praktijken en hulpmiddelen om het gebruik van virtuele campussen en virtuele instituten te demonstreren.

Het doel op Europees niveau is derhalve het volledige potentieel van internet te benutten door alle Europese onderwijs- en onderzoeksgemeenschappen de beste en snelste internettoegang te bieden. De lidstaten en de Commissie dienen hun programma's af te stemmen op de behoeften van de gebruikers; tegelijkertijd moeten de mogelijkheden van samenwerking met het bedrijfsleven dan wel partnerschappen tussen de openbare en de privé-sector worden onderzocht.

Doelstellingen

Tegen eind 2000:

- De internetinfrastructuur waarover de Europese onderzoekers en studenten beschikken, moet worden verbeterd. Daarnaast moeten geavanceerde diensten en toepassingen voor onderwijs en onderzoek worden ontwikkeld ter ondersteuning van vernieuwende praktijken.

Tegen eind 2001:

- Ten minste één universiteit en één wetenschappelijk onderzoekcentrum per land moeten over een campusnetwerk beschikken dat multimediacommunicatie ondersteunt. Dit moet snel worden uitgebreid tot alle universiteiten, onderzoekcentra, instellingen voor hoger onderwijs en andere centra voor beroepsopleiding, her- en bijscholing.
- Alle Europese studenten moeten toegang hebben tot on-line interactieve multimediacolleges vanuit een virtuele Europese campus bestaande uit ten minste één universiteit of instelling voor open- en afstandsonderwijs per lidstaat.

5. Slimme kaarten voor veilige elektronische toegang

Gemakkelijke toegang tot gezondheidszorg, elektronisch betalen, mobiel internet, openbaar vervoer, betaaltelevisie en nog veel meer: het kan allemaal met slimme kaarten. Zij zijn betaalbaar, veilig, voor iedereen beschikbaar en overal bruikbaar. De kaarten kunnen individueel zijn, of multifunctioneel, of ingebouwd in verschillende apparaten. Indien Europa in de ontwikkeling van deze technologieën de toon kan aangeven, gaat een enorme markt open met oneindig veel nieuwe mogelijkheden voor de gebruiker en de handel van de toekomst.

Om te slagen moet Europa echter eensgezind handelen. Een kritische massa van gebruikers is noodzakelijk, hetgeen betekent dat deze technologie op Europese schaal in gebruik moet worden genomen. Naar het voorbeeld van de succesvolle opgang van de mobiele telefoon moet over heel de Unie een nieuwe infrastructuur worden opgezet om het gebruik van deze slimme kaarten overal mogelijk te maken.

Om dit te verwezenlijken moeten Europese producenten, dienstenverleners en overheden nauw samenwerken om gemeenschappelijke specificaties inzake mobiliteit, veiligheid, privacy en gebruikerscontrole vast te leggen.

Ook moeten alle bedrijfstakken samenwerken om snel een concurrerende en betrouwbare internetinfrastructuur op te richten (een openbare sleutelinfrastructuur - 'Public Key Infrastructure' of 'PKI'). Het Europese bedrijfsleven wordt verzocht hieraan deel te nemen en het initiatief te nemen om concrete doelstellingen, methoden en praktische voorstellen te formuleren. De openbare diensten moeten intensief gebruik maken van deze infrastructuur (bijvoorbeeld op het gebied van gezondheidszorg en transport).

Doelstellingen

Tegen eind 2000:

- De Commissie zal in april 2000 samen met het Portugese voorzitterschap een top over de slimme kaarten organiseren met eminente vertegenwoordigers van alle belangrijke betrokken sectoren om de werkzaamheden over gemeenschappelijke specificaties een nieuwe impuls te geven. Dan zal een tijdschema voor verdere actie worden overeengekomen.
- Binnen de sectoren moet overeenstemming worden bereikt over gemeenschappelijke specificaties voor een veralgemeende infrastructuur voor slimme kaarten.

Tegen eind 2001:

- Er moet begonnen worden met de toepassing van de afgesproken gemeenschappelijke specificaties om in diverse sectoren (zoals elektronisch winkelen, openbare telefonie) vrije toegang tot elementaire betaaldiensten te garanderen.

Tegen eind 2002:

- De systemen moeten worden uitgebreid met bijkomende toepassingen die een strenge beveiliging en/of mobiele toegang vergen (bijvoorbeeld vaste of mobiele toegang tot medische gegevens, bedrijfsintra/extranetten).

6. Risicokapitaal voor het hoogtechnologisch MKB

Stel dat een Europese ondernemer, een universiteitsstudent of een werknemer in een bedrijf een goed nieuw idee heeft. Zal deze worden gevonden in de EU gefinancierd, ontwikkeld en op de markt gebracht worden? Misschien. Wellicht eerder in de Verenigde Staten, waar de bedrijfscultuur meer gericht is op het nemen van risico's, drie tot vier maal meer startkapitaal voor snel groeiende innoverende bedrijven beschikbaar is dan in de EU en dit meer in de hoogtechnologisch industrie is geconcentreerd.

Dit is van belang, want als een idee commercieel succes heeft, kan het duizenden banen scheppen. Vergeleken met de Verenigde Staten zijn er in de EU nauwelijks vergelijkbare aantallen succesvolle informatietechnologiebedrijven ontstaan. De beschikbaarheid van startkapitaal is vitaal in een wereld die snel tot een nieuwe economie evolueert en waarin creativiteit, toegang tot financiering en snelheid tot de markt bepalend zijn voor het behalen van een concurrentievoordeel. Indien de Europese Unie en de lidstaten niet in staat zijn het juiste klimaat te creëren om ideeën in de Unie commercieel te ontwikkelen en te financieren, dan verhuizen deze ideeën naar elders of blijven zij vruchteloos en leveren geen voordeel op.

Europa hinkt achterop omdat er nog steeds veel te veel hinderpalen zijn die het nemen van risico's ontmoedigen. Sommige hinderpalen worden in de actieplannen voor risicokapitaal en financiële diensten al aangepakt. Toch zit de EU ook nu nog met een onderontwikkelde risicokapitaalmarkt, en haar prestaties in de nieuwe economie lijden daaronder. Daar moet dringend iets aan worden gedaan: een bijkomende grootscheepse inspanning is nodig om de beschikbaarheid van startkapitaal in alle delen van de Unie te vergroten. Dit zal de informatietechnologische industrie en de producenten van inhoud rechtstreeks ten goede komen.

Een ander essentieel punt is zorgen voor een verbetering van de interactie tussen verstrekkers van risicokapitaal en aanbengers van commercieel interessante ideeën. Beide kanten moeten elkaars behoeften beter leren begrijpen - dat zal het rendement van startkapitaalinvesteringen helpen verhogen.

Doelstellingen

Tegen maart 2000:

- De Commissie zal samen met de lidstaten haar beleid grondig herzien om de samenhang tussen de bestaande instrumenten (EIB, EIF, Vijfde Kaderprogramma voor O&O, MEDIA, TEN-telecom, regionale/sociale fondsen, groei- en werkgelegenheidsinitiatief) te verbeteren en te onderzoeken hoe zij efficiënter kunnen worden ingezet om startkapitaalinvesteringen te stimuleren. Dat wordt een bijdrage tot de besprekingen op de speciale Europese top in Lissabon.

Tegen eind 2000:

- De Commissie zal op basis van deze beleidsherziening voorstellen doen voor nieuwe vormen voor het aantrekken van kapitaal, waaronder partnerschappen tussen de openbare en de privé-sector, samen met een herschikking van bepaalde communautaire uitgaven (bijvoorbeeld mentorschap, individuele investeerders, startercentra enz.).

Tegen eind 2003:

- De laatste belemmeringen voor een volledig geïntegreerde risicokapitaalmarkt op Europese schaal moeten worden weggenomen.
- Het niveau van de startkapitaalinvesteringen in de Europese Unie moet tenminste verdrievoudigd zijn. Een dergelijke vooruitgang zal voornamelijk afhangen van de inspanningen van de privé-sector.

7. e-deelname voor gehandicapten

De ontwikkelingen op het gebied van de digitale technologie bieden mensen met een handicap grote mogelijkheden om sociaal-economische, geografische, culturele, aan tijd gebonden en andere belemmeringen te overwinnen. Toegankelijke technologieën die specifiek aan hun behoeften tegemoet komen, maken het hun mogelijk gelijkberechtigd aan het sociale en het beroepsleven deel te nemen. Een uitdaging voor de komende jaren is de nog bestaande gebreken in de technologieën met betrekking tot deze groep gebruikers weg te werken.

Het Europese bedrijfsleven is er tot nu toe niet in geslaagd het volledige marktpotentieel van producten en diensten voor gehandicapten te benutten. Vaak kunnen deze producten en diensten zonder veel extra kosten worden ontwikkeld door de toepassing van "design for all"-principes (of "universeel ontwerp"). Dat betekent dat tijdens het ontwerpproces rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van gehandicapten. In Verklaring 22 bij het Verdrag van Amsterdam hebben de lidstaten zich reeds hiertoe verbonden. Het komt er nu op aan dit voornemen op het gebied van de informatiemaatschappij in de praktijk om te zetten.

Op dit gebied zijn er grote verschillen in de wetgeving van de lidstaten van de Gemeenschap. Vaak ontbreekt een normalisering van producten die specifiek op deze doelgroep zijn gericht. Jarenlang waren er wel tien verschillende teksttelefoonprotocols in de Unie. Na veel moeite is er thans een voorstel voor één enkele Europese norm. De Commissie zal erop toezien dat de normen voor producten en diensten gehandicaptenvriendelijk zijn. Het Europese bedrijfsleven moet deze uitdaging aangaan.

Aandacht moet worden besteed aan een verbetering van de onderwijs- en opleidingsmogelijkheden en de volledige sociale integratie van mensen met een handicap. Om de zelfredzaamheid en de veiligheid van gehandicapten te vergroten, moeten verzorgingsnetwerken worden opgezet met speciale meertalige diensten op het net. Digitale technologieën kunnen de administratieve procedures van zowel openbare als privé-stelsels voor sociale dienstverlening verlichten.

Doelstellingen

Tegen eind 2000:

- De Europese Commissie en de lidstaten moeten de betrokken wetgeving en de normalisatieprogramma's inzake de informatiemaatschappij herzien en ervoor zorgen dat deze in overeenstemming zijn met de principes van toegankelijkheid en met de ontwikkeling van een versnelde normalisering.
- De Europese Commissie zal de lidstaten aanbevelen om bij de aankoop van informatie- en communicatieproducten en -diensten rekening te houden met de behoeften van mensen met een handicap.

Tegen eind 2001:

- De Europese Commissie en de lidstaten dienen zich ertoe te verplichten alle openbare websites qua vorm en inhoud voor mensen met een handicap toegankelijk te maken.

Tegen eind 2002:

- De Europese Commissie zal steun verlenen aan de oprichting van een netwerk van kenniscentra met minstens één centrum per lidstaat, dat een Europese opleidingsmodule "design for all" zal ontwikkelen voor de opleiding van ontwerpers en ingenieurs.

8. Gezondheidszorg en internet

Een van de moeilijkste uitdagingen waarvoor alle Europese regeringen staan, is alle burgers in de toekomst een kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg te bieden. De technologie en behandelmethoden in de gezondheidszorg ondergaan een spectaculaire ontwikkeling terwijl tegelijkertijd de meeste regeringen geconfronteerd worden met een vergrijzende bevolking, waardoor de toekomstige budgetten voor gezondheidszorg op middellange tot lange termijn onder steeds grotere druk komen te staan. Vandaar de tweevoudige uitdaging: de kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor alle burgers in de Unie verbeteren en tegelijk de totale kosten drukken.

Zonder de ontwikkeling en de veralgemeende invoering van volledig geïntegreerde, op elkaar afgestemde en gemoderniseerde stelsels voor gezondheidszorg zal dit een onmogelijke taak blijken te zijn. Het gebruik van digitale technologieën kan de productiviteit en het bereik van de gezondheidszorg vergroten. Dit gebeurt momenteel nog niet voldoende: slechts 1% van de totale uitgaven voor gezondheid gaat naar informatietechnologie. Kortom, er moet een veilige dienstverlening worden ontwikkeld, die ziekenhuizen, laboratoria, apotheken, centra voor eerstelijnszorg en huishoudens met elkaar verbindt.

De gefragmenteerde markt voor gezondheidszorg in de EU staat ook vernieuwingen en de verspreiding van optimale praktijken in de weg. Gezondheidszorg is van eminent economisch belang. Gemiddeld geven de regeringen van de EU meer dan 8% van het BBP aan gezondheidszorg uit. Daarom zal het creëren van een interne markt voor producten en diensten op het gebied van de gezondheidszorg een belangrijke invloed hebben op het toekomstige concurrentievermogen van Europa.

De Unie heeft alle redenen om in dit verband samen te werken aan de bescherming en de verbetering van de volksgezondheid (artikel 152 van het Verdrag). Dit betekent niet dat de gezondheidszorg op Europees niveau moet worden geharmoniseerd. Het betekent wel samenwerken door het verrichten van onderzoek, het overeenkomen van normen en specificaties voor producten, en het opzetten van pan-Europese medische bibliotheken.

Doelstellingen

Tegen eind 2000:

- In de gezondheidszorg moeten optimale praktijken worden vastgesteld voor de oprichting en het gebruik van netwerken, gezondheidscontrole, surveillance van overdraagbare ziekten en interactie tussen ziekenhuizen, laboratoria, apotheken, artsen, centra voor eerstelijnszorg en huishoudens.
- De overeengekomen prioriteiten inzake een aantal belangrijke pan-Europese medische bibliotheken op internet en onderzoekscentra voor gezondheidszorg moeten tegen eind 2004 operationeel zijn.
- De prioriteiten op het gebied van normalisering van de informatica voor de gezondheidszorg moeten tegen eind 2000 zijn uitgevoerd.

Tegen eind 2003:

- Alle Europese burgers moeten kunnen beschikken over een slimme gezondheidskaart om een veilige en vertrouwelijke toegang tot centraal opgeslagen patiëntengegevens mogelijk te maken.

Tegen eind 2004:

- Alle deskundigen en bestuurders in de gezondheidszorg moeten aangesloten zijn op een telematische gezondheidszorginfrastructuur voor preventie, diagnose en behandeling.

9. Intelligent transport

Het verkeersvolume in heel Europa kent een scherpe stijging en dit leidt tot een hele reeks problemen. Vorig jaar kwamen in de EU 43.000 mensen door verkeersongevallen om het leven en werden er 1,5 miljoen mensen gewond. Er waren verscheidene ernstige ongevallen in tunnels, op het spoor en op zee. Files op de weg kosten naar schatting 120 miljard € per jaar en in juni 1999 kenden meer dan 37% van de vluchten vertraging. Het toenemend verbruik van fossiele brandstoffen belast het milieu.

Met digitale technologieën kan het verkeer veiliger worden gemaakt en de kwaliteit van het openbaar vervoer worden verbeterd, vooral in grote steden. Een efficiënt gebruik van verkeersmanagement en -informatiediensten heeft reeds tot een vermindering van de luchtvervuiling, het brandstofverbruik en de reistijd geleid. Door het gebruik van verkeersborden met "variabele boodschappen" op autowegen is het aantal kettingsbotsingen met 30% (bij mist met 85%) gedaald; geavanceerde hulpmiddelen voor bestuurders en systemen om botsingen te vermijden hebben het aantal ongevallen tot ongeveer de helft teruggebracht.

In de huidige context zal de verbetering van systemen voor luchtverkeersleiding onvoldoende blijken te zijn om te voldoen aan de piekbelasting die de meeste gebruikers van het luchtruim verwachten. Naast een oordeelkundiger gebruik van het luchtruim is daarom de praktische toepassing van nieuwe digitale technologieën onontbeerlijk, waarbij nauwgezet moet worden nagegaan of deze oplossing voor alle belanghebbenden aanvaardbaar is en dat tijdens de overgangsperiode de veiligheid van het luchtverkeer gegarandeerd is.

De lidstaten moeten de nodige middelen uittrekken om de hieronder genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Op Europees niveau zal de Commissie hieraan haar volle steun verlenen, zulks via de betrokken communautaire programma's, waaronder de bepaling en tenuitvoerlegging van het nieuwe programma GNSS-2 ('Global Navigation Satellite System', Galileo).

Doelstellingen

Tegen eind 2001:

- Alle burgers die doorheen Europa reizen, moeten overal een beroep kunnen doen op meertalige begeleiding, de mogelijkheid hun oproep te lokaliseren en op georganiseerde noodvoorzieningen via het nummer 112.

Tegen eind 2002:

- Alle nieuwe auto's die in Europa worden verkocht moeten met efficiëntere systemen voor de verbetering van de actieve veiligheid zijn uitgerust.
- De ontwikkeling van gepersonaliseerde diensten met toegevoegde waarde voor verkeers- en reisplanningsinformatie moet worden gesteund om zo 50% van de middelgrote en grote Europese steden te bestrijken.
- Alle belangrijke trans-Europese netwerken moeten worden bestreken door systemen voor verkeersinformatie en -beheer.

Tegen eind 2004:

- Alle belangrijke luchtverbindingen dienen voorzien te zijn van infrastructuur in de lucht, op de grond of in de ruimte waarmee de verkeersverzadiging tot een aanvaardbaar peil kan worden teruggebracht en het veiligheidsniveau wordt verhoogd.

10. Overheid on-line

Alle Europese burgers en bedrijven hebben belang bij beter en gemakkelijker toegankelijke overheidsinformatie. Één middel om dat te bereiken is beter gebruik maken van internet. Beter on-line overheidsinformatie zou internet immers een grotere betekenis geven voor het dagelijkse leven en zo het aantal netgebruikers vergroten, met als extra voordelen een grotere deelname aan de informatiemaatschappij. De mogelijkheden van internet kunnen worden benut om de in het Verdrag van Amsterdam nagestreefde volledige transparantie voor de burgers van de werkzaamheden en de besluitvorming van de EU-instellingen te verwezenlijken en voorts ervoor te zorgen dat deze beslissingen in de grootst mogelijke openheid worden genomen.

Zowel de regeringen van de lidstaten als de Europese instellingen hebben veel gedaan om internetsites op te zetten en overheidsinformatie via het net voor de burgers toegankelijk te maken. De beste sites zijn goed ontworpen om aan de niet technisch onderlegde gebruiker tegemoet te komen en toegang te bieden tot een breed gamma van juridische en administratieve informatie. Er dient echter nog meer te gebeuren om alle beleidssites tot een handig instrument te maken voor informatie en interactie tussen de burger en de overheidsdiensten, zonder daarbij de communautaire bepalingen over de bescherming van persoonlijke gegevens uit het oog te verliezen.

De beperkte toegankelijkheid van belangrijke statistieken en marktgegevens is een handicap voor het bedrijfsleven en belemmert ook de ontwikkeling van diensten met toegevoegde waarde in de privé-sector, die in het openbare voorlichtingsbeleid van de Verenigde Staten bijzonder succesvol zijn gebleken.

Het doel van deze actie is overheidsinformatie gemakkelijker toegankelijk te maken door de toegang tot internet te verruimen en te vereenvoudigen. Dit zal ook de ontwikkeling stimuleren van nieuwe diensten in de privé-sector op basis van deze nieuw toegankelijke informatiebronnen. Deze actie kan derhalve grote voordelen opleveren:

- de overheidsdiensten komen dichterbij de burger te staan;
- de overheidskosten dalen door een vermindering van bureaucratie en procedures;
- nieuwe banen ontstaan bij verleners van diensten met toegevoegde waarde;
- betere marktinformatie op Europese schaal.

Doelstellingen

Tegen eind 2000:

- De lidstaten moeten zorgen voor gemakkelijke toegang tot minstens vier essentiële vormen van overheidsinformatie in Europa: wettelijke en administratieve informatie, culturele informatie, informatie inzake het milieu, alsmede actuele ('*real time*') verkeersinformatie.
- De lidstaten en de Commissie moeten het gebruik van internet uitbreiden om raadpleging en respons over belangrijke politieke initiatieven mogelijk te maken. De bedoeling is verder te gaan dan louter publicatie van wetgeving en witboeken op het net en te komen tot een discussieforum, eventueel met onafhankelijke moderatoren.
- De lidstaten en de Commissie moeten ervoor zorgen dat het elektronische verkeer voor de burgers bij belangrijke vormen van interactie (zoals belastingformulieren, subsidieaanvragen) in twee richtingen kan gebeuren, waardoor informatie zowel kan worden opgevraagd als gegeven.